

למען דור המחר – הגיע הזמן לשים סוף לאליות בחברה הערבית

האלימות בחברה הערבית הולכת ומחזיפה והופכת את חייהם של צעירים וצעירות שנחapps למשהי האלים לקשה מנשוא. זו העת לעשות משהו, לפני שתחשושת הייאוש תכريع את עתידם של הצעירים והצעירות ובכך את עתידי החברה הערבית בישראל כולה.

רואן חמאייסי 28.01.2021

הפגנת נגד האליות בחברה הערבית / צילום: הרשימה המשותפת

+ - א-

בשנים האחרונות חוויתה החברה הערבית בישראל עלייה משמעותית במספר מקרי הרצח שהתרחשו בתחום החברה. 112 איש מתוך החברה הערבית נרצחו בשנת 2020, 17 מתוכם רק בדצמבר האחרון, והמספרים הללו עולים משנה לשנה.

אין זה פלא כי שיעור האזרחים הערבים שחשו היעדר ביטחון אישי ביישוב מגוריהם ב-2019 עמד על 82%, זאת בהשוואה ל-56% מהנשאים בחברה היהודית שחשו כך. ב-2020 המצב חמיר, והנתונים על תחושת היעדר ביטחון אישי בחברה הערבית צנחו.

בהתאם לכך, גם החשש להיפגע מטופעות שונות של אלימות ופשיעה בחברה הערבית גובל מזה שבחברה היהודית: 31% מקרב האזרחים הערבים חווים כי הם או מי מבני ביתם ייפגעו מעבירות אלימות, לעומת 17% בקרב האזרחים היהודיים.

המספרים האלה הם סמל לסיפורו חיים, לרנטנות, לחלומות של אימהות, נשים אחים וילדים שלא התגנסמו, ולא רק שלא התגנסמו, אלא שחייהם השטנים באופן בלתי הפיך, הם השטנים רק בגלל שימושם כחולות לסייע את חייו של אדם אחר. רצח של אם עלי-ידי בנה, רצח האח עלי-ידי אחיו, רצח חבר עלי-ידי חבר.

התופעה האיומה הזאת נמצאת כבר בכל מקום, ואף אחד כבר אינו חסין. מעצם היוטנופרטים בתחום החברה הערבית מהו אiom ומעוררת פחד, וזה כבר לא משנה אם אנחנו נמצאים במקום ציבורי או אפילו בתחום ביתינו הפרטי.

קولات הירי בכל יישוב ערבי הפקידו לחלק מרעשי הרקע הקבועים ומהאוירה היום-יומית של היישוב, עד כדי כך שכבר אין מתייחסים אליהם כאירוע יוצא דופן. ולמרות הקמתן של עשרות תחנות משטרה בשלוש השנים האחרונות ביישובים הערביים, לא באמת קיימת מענה אמיתי מצד המשטרה, אלא שה滂עתה, כפי שראיתם, רק הולכת ומתעצמת.

המשטרה, כך מסתבר, איננה הפטרון - האליות בחברה הערבית לא נמצאת בסדר העדיפויות של השוטרים. אילו היה מדובר בהפוגה, היו מגיעים במהרה לפזר את האנשים, אך אליות? רצח? במרקם כאלה הם לוקחים את הזמן, מתמהמים.

כך בדיקן קרה ביום שישי האחרון: כשהתקיימה באום אל-פאחם הפוגה של בני נוער בגיןא "די לאליות", כוחות המשטרה הגינו בمهارات, אך היכן היו בראש עיריית אום אל-פאחם לשעבר נמצא יריו כשמוננה כדורים פילחו את גופו?

החברה הערבית יכולה מבעה עצם, הסתיגנות וכעס על המצב הנוכחי, היא דורשת שני. ומתחכם, אני דואגת וחזרה כל-כך לאוכלוסייה הצעירה שלנו. צעירים וצעירות שמתמכנים את עתידם כאן בחברה, עדים למתחולל. חלקם רואו רצח במז-עיניהם, חלקם מכירים חבר לכיתה שמחזק בנשק או חבריה אחרים שסוחרים בנשקים. וכשמדובר רצח מתועדים ומופצים ברשות החברתיות, הווועה הקשה מופיעה נס לננד עיניהם של ילדים צעירים, לועטים אלה צילומים של נפנעים דקוט ספורות לפני שהם עוזבים אותנו מהעולם.

لامעורבות של הצעירים והחשיפה שלהם לאליות הנואה יש פניה דרמטית בביטחון האישי והנפשי שלהם, והתחששה השלטת בקרבתם היא הייאוש. "מה כבר אני יכול לעשות?", הם שואלים, "אפשר אפשר לשונות?". הם משתתפים בהפגנות, מרים קול זעקה ברשות החברתיות, מנגנים את האליות, אבל שום דבר לא משתנה. והיאוש שמקיף אותם בגל כה צער מסוכן לנפשם, והוא חייב להזליק אצל כל אדם בגור ואחראי נורה אדומה. הצעירים הללו הם החברה של המחר, אך מתוך הייאוש הזה,இו מין חברה נוכן לבנות?

הצעירים הללו וקוקים למקום שבו יוכל לשთף את החוויה שלהם, לפרוק החוצה. הם וקוקים למרחב שבו יוכל ליום ולצא דרך אקטיביסטית חברתית. בראש ובראשונה זה תפקidan של הרשותות המקומיות להתחיל לפועל, להקים ועד מקומי בכפרים או להפעיל סיירות עבר בתוך היישוב. עליהם לייצר תמייה נס בגורומי המטפלים החשופים לסכנה, אלה שמעמדם נשחק חברותית, ברובן נשים שיכלות למצוא את עצמן מאויימות.

השלב הבא מוכחה להיות השקעה בחינוך הדור העיר. זה המקום לקדם יוזמות, הרצאות ומפגשים בנושא האליות. זו יכולה להיות קבוצת סטודנטים שתלווה תלמידי תיכון או יוזמות להעלאת המודעות ברשות החברתיות.

לא די בלאסוף את הנשקים, ויש אינספור דוגמאות לתוכניות שהצליחו למן את האליות בערים בעולם ונם בישראל - רואו לדוגמה את השינוי שהתרחש בנתניה. אבל היכי חשב זה לא לשחוק. להתעורר, להניב ולהזקיע את התופעה מהחברה הערבית. האחריות צריכה להיות גורפת, זהו צו השעה.

הכותבת היא עובדת סוציאלית, מנהלת תוכנית מסאר ווכחת בתחום חברה ערבית מבית שותפות אדמונד דה רוטשילד. הטור מופיע כחלק מפרויקט מיוחד של מדור הדעת שמתמקד באליות המתגברת בחברה הערבית בישראל